

HOTĂRÂRE Nr. 548 din 21 mai 2008
privind aprobarea Strategiei naționale de comunicare
și informare publică pentru situații de urgență

EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 426 din 6 iunie 2008

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

ART. 1

Se aprobă Strategia națională de comunicare și informare publică pentru situații de urgență, denumită în continuare Strategie, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

ART. 2

(1) Perioada de implementare a Strategiei este 2008 - 2010. Coordonarea implementării Strategiei se realizează de Comitetul Național pentru Situații de Urgență.

(2) Planul de implementare a Strategiei se aprobă prin ordin al ministrului internelor și reformei administrative în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri.

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

București, 21 mai 2008.
Nr. 548.

ANEXA 1

STRATEGIA NAȚIONALĂ
de comunicare și informare publică pentru situații de urgență

I. INTRODUCERE

Strategia națională de comunicare și informare publică pentru situații de urgență, denumită în continuare Strategie, face parte din ansamblul de măsuri necesare pentru lansarea unei campanii naționale de educare și informare publică pentru situații de urgență, campanie realizată de Ministerul Internelor și Reformei Administrative în cadrul "Proiectului de diminuare a riscurilor în cazul producerii calamităților naturale și pregătirea pentru situații de urgență", finanțat prin Acordul de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, ratificat prin Legea nr. 389/2004 pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind finanțarea Proiectului de diminuare a riscurilor în cazul producerii calamităților naturale și pregătirea pentru situații de urgență și a Acordului de asistență financiară nerambursabilă dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, acționând în calitate de agenție de implementare a Facilității Globale de Mediu, privind finanțarea Proiectului de diminuare a riscurilor în cazul producerii calamităților naturale și pregătirea pentru situații de urgență, semnate la București la 26 mai 2004, cu modificările și completările ulterioare.

Strategia a fost realizată pe baza unei analize care s-a desfășurat pe mai multe niveluri, astfel:

- a) analiza nivelului de informare și a atitudinii publicului larg privind situațiile de urgență, respectiv sondaj de opinie Omnibus;
- b) analiza situației hazardurilor din România și a factorilor de risc;

- c) analiza modului de comunicare a instituțiilor și autorităților publice;
- d) analiza modului de informare a populației pentru situații de urgență;
- e) analiza instituțională.

În tratarea problemei a fost avut în vedere faptul că structura instituțională care gestionează domeniul situațiilor de urgență este relativ recentă. Această structură este Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, compus din autoritățile administrației publice și organizat sub forma unei rețele de organisme, organe și structuri abilitate în managementul situațiilor de urgență, constituite pe niveluri sau domenii de competență, care dispune de infrastructură și de resursele necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor în domeniu. Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, reglementat în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005, este format din structuri cu activitate permanentă și structuri cu activitate temporară.

A. STRUCTURILE PERMANENTE SUNT:

1. Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, prin Centrul Operațional Național;
2. centrele operative cu activitate permanentă din cadrul ministerelor cu funcții de sprijin;
3. Inspectoratul pentru Situații de Urgență al Municipiului București, prin centrul operațional;
4. inspectoratele județene pentru situații de urgență, prin centrele operaționale.

B. STRUCTURILE CU ACTIVITATE TEMPORARĂ SUNT:

1. Comitetul Național pentru Situații de Urgență, sub conducerea nemijlocită a ministrului internelor și reformei administrative și în coordonarea primului-ministru;
2. comitetele ministeriale pentru situații de urgență, sub conducerea miniștrilor, prin centrele operative cu activitate temporară;
3. Comitetul Municipiului București pentru Situații de Urgență, sub conducerea prefectului municipiului București;
4. Comitetele județene pentru situații de urgență, sub conducerea prefectului județului;
5. comitetele locale pentru situații de urgență, sub conducerea primarului, prin centrele operative.

Analiza instituțională a structurii Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, având ca scop identificarea nevoilor de comunicare a autorităților publice implicate, a reliefat următoarele aspecte ca fiind strict necesare:

- a) abordarea instituțională a comunicării în timpul situațiilor de urgență;
- b) informarea populației.

a) Abordarea instituțională a comunicării și informării publice trebuie să se axeze pe dezvoltarea unui model de comunicare, prin implementarea unui ghid care să fie aplicat în cadrul Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, în timpul situațiilor de urgență.

Un alt aspect al domeniului este comunicarea cu populația pe timpul situației de urgență. Pentru eficientizarea acestei comunicări este foarte importantă abordarea de către autorități a informării publice pentru situații de urgență.

b) Problema informării publice a fost reliefată de sondajele și analizele efectuate. Conform acestora, populația României, deși destul de informată, în mod special populația din mediul urban, și cu destul de multă experiență în ceea ce privește inundațiile, nu conștientizează totuși că România este o țară expusă în mod permanent hazardurilor naturale și că acest fapt ar trebui integrat în mod normal în ceea ce se numește stil de viață, cultură de reacție. Această concluzie trebuie avută în vedere de autoritățile publice centrale și locale, ale căror priorități trebuie să includă informarea permanentă a populației pentru ca aceasta să își dezvolte un comportament adecvat înainte, în timpul și după producerea situațiilor de urgență.

Dezvoltarea unui astfel de comportament se bazează pe crearea unor deprinderi corecte de prevenire și reacție la hazarduri, de aceea Strategia pune un accent deosebit pe tot ceea ce înseamnă comunicare pe timpul situațiilor de urgență și informare publică permanentă. Perioada de implementare a prezentei strategii este 2008 - 2010.

II. INFORMAȚII GENERALE RELEVANTE

A. SITUAȚIA HAZARDURILOR ÎN ROMÂNIA:

1. Hazardurile naturale. România are o suprafață de 238.391 km² și o populație de 21.679.000 de locuitori, fiind cea mai mare țară din sud-estul Europei. Rețeaua urbană este formată din 314 orașe, cu o pondere a populației urbane de 53%, din care capitala București are o populație de 1.996.612 de locuitori, 23 de orașe sunt mari, cu o populație ce variază între 100.000 și 400.000 de locuitori, iar restul orașelor sunt mijlocii și mici. Rețeaua rurală cuprinde 2.683 de comune, alcătuite din 13.092 de sate, având o pondere de 47% din populația țării, aceste date reieșind din rezultatele recensământului din martie 2002.

România este expusă unei diversități de hazarduri, care rezultă din interacțiunea factorilor naturali, a celor demografici, sociali și antropici, respectiv elemente de infrastructură, cum ar fi construcții, șosele, căi ferate. Această interacțiune și creșterea pierderilor cauzate de evenimentele extreme devin tot mai complexe, concomitent cu tendința de concentrare a populației în mari aglomerări urbane și cu extinderea arealelor locuite pe terenuri inadecvate, expuse inundațiilor sau alunecărilor de teren.

Modificările climatice legate de tendințele globale de încălzire generează la rândul lor incertitudini referitoare la intensitatea și frecvența hazardurilor, dar și la apariția unor fenomene noi, cum ar fi tornadele sau deșertificarea. Pentru ultimele două decenii este evidentă o mărire a gradului de torențialitate a precipitațiilor și o creștere semnificativă a frecvenței inundațiilor, alternativ cu accentuarea perioadelor secetoase caracterizate tot mai des de atingerea temperaturilor extreme. În anii următori Revoluției din anul 1989, a avut loc o înrăutățire a condițiilor de mediu determinată de despăduriri necontrolate, de distrugerii ale perdelelor forestiere și ale sistemelor de irigații, accentuându-se impactul hazardurilor naturale asupra infrastructurii și populației.

De asemenea, din cauze naturale, România s-a confruntat cu epidemii, dar și cu amenințări de pandemii, exemplele elocvente sunt neuroinfecția West Nile în anul 1996, meningita cu Enterovirus Echo în 1999, antrax în 2000, apariția infecției gripale cu un nou serotip gripal sau amenințarea epidemiei de gripă aviară H5N1.

2. Hazardurile hidrologice:

a) Viiturile și inundațiile sunt hazarduri naturale, cu un impact accentuat asupra rețelei de așezări, căilor de comunicație și terenurilor din lungul celor 4.000 de râuri din România. Statistic, terenurile inundabile însumează o suprafață de 3,5 milioane ha, arealele cele mai întinse fiind situate în lungul Dunării și al râurilor principale din Câmpia Română, respectiv Siret, Buzău, Ialomița, Argeș, Olt, Jiu, dar și din Câmpia Banato-Crișană, respectiv Someș, Crișul Mic, Crișul Mare, Mureș. În spațiul montan și deluros, unde albiile râurilor au pantă accentuată între 100 și 200 m/km și lunci înguste, viiturile sunt însoțite de procese intense de eroziune a malurilor, determinând alunecări de teren care pot afecta văile. Activitățile antropice reprezintă principalul factor care conduce la modificarea propagării undelor de viitură. Despăduririle din diferite sectoare ale Carpaților au determinat o mărire a vitezei de concentrare a scurgerii, intensificarea proceselor de eroziune, transport și depunere a aluviunilor, precum și supraînălțarea albiilor din câmpii, măbind astfel riscul revărsărilor. În lungul Dunării și al râurilor principale au fost realizate îndiguiri și baraje care s-au dovedit insuficiente și, în unele cazuri, ineficiente situațiilor extreme. Ultimul secol a fost marcat de inundații de proporții, care au afectat suprafețe întinse, producând mari pagube materiale, dar și umane, de exemplu în 1969, 1970, 1975, 1991, 1995, 1997, 1999, 2000, 2002, 2005 și 2006.

b) Alunecările de teren sunt hazarduri naturale aflate în strânsă legătură cu viiturile și inundațiile.

Eroziunea severă a solurilor, procesele de ravenare, alunecările și curgerile de noroi afectează terenurile cu utilizare agricolă în proporție de 30 - 40% din suprafața totală. Alunecările declanșate de ploi abundente și cutremure afectează localitățile situate pe versanți, iar viiturile sunt un factor de risc major pentru rețeaua de așezări, căi de comunicație și terenuri din lungul

arterelor hidrografice principale. Alunecările de teren constituie principalele hazarduri naturale care afectează versanții și au rolul determinant în evoluția reliefului regiunilor deluroase intra și extracarpatică și în ținuturile muntoase constituite din fliș. Diferite evaluări au pus în evidență extinderea acestor procese în perioadele cu precipitații intense, cum au fost cele dintre 1969 și 1975, când au fost scoase din circuitul economic în unele județe (Vaslui, Iași, Mehedinți, Gorj, Vâlcea, Vrancea) între 1.000 și 11.000 ha. Numai în anul 1970, caracterizat prin precipitații deosebit de abundente, alunecările au afectat 20.000 ha, fiind distruse suprafețe mari de terenuri agricole, numeroase construcții, căi de comunicație.

3. Hazardurile seismice. România prezintă risc seismic ridicat, hazardurile de acest tip având cel mai mare impact asupra populației. Riscul este accentuat de numărul mare de clădiri înalte și vechi, cele mai multe aflate în București și în orașele mari, dar și de incapacitatea economică a proprietarilor de a lua măsuri rapide de consolidare. Prin proiectele internaționale, "RADIUS - 1996 - 2000" al Organizației Națiunilor Unite și "Instrumentul de Evaluare a Riscului pentru Diagnoza Zonelor Urbane - RISK - 2000" al Uniunii Europene, au fost realizate cercetări aprofundate de inginerie seismică și au fost modernizate mijloacele de monitorizare a riscului, realizându-se o rețea națională de senzori.

Riscul seismic al României provine din Vrancea, regiune seismologică unde se produc cutremure caracterizate prin eliberarea unei mari cantități de energie, determinând cele mai mari pagube pentru populație. Pe lângă această regiune, pe teritoriul României mai sunt cunoscute și alte arii seismice, cum ar fi: aria Făgărașeană, aria Banatică - Danubiană, aria de Nord - Vest, aria Transilvană și aria Pontică.

În conformitate cu studiile efectuate în acest domeniu de instituții specializate, cutremurele cu o magnitudine de 7 grade pe scara Richter au o perioadă medie de revenire de 32 de ani. Pe baza aceluiași studii au fost stabilite și perioade de revenire a cutremurelor cu diferite intensități în București. Cel mai puternic cutremur cu epicentru în Vrancea a fost înregistrat în 26 octombrie 1802 și a avut magnitudinea pe scara Richter de 7,5 - 7,8 căreia îi corespunde o intensitate IX+ pe scara Mercalli în aria epicentrală și VIII în București.

Din cauza intervalului lung de revenire a cutremurelor de mare magnitudine, percepția asupra riscului seismic scade, aspect ce se poate manifesta prin neglijarea proiectării și realizării construcțiilor, dar și prin neglijarea unei educații și informări adecvate privind astfel de situații. În arealele unde revenirea cutremurelor puternice are loc la intervale mari de timp, sondajul de opinie a reliefat în cele mai multe cazuri inexistența unei culturi seismice preventive, iar această situație de fapt poate produce efecte catastrofale în caz de seism major.

4. Hazardurile tehnologice. Pot fi produse de erorile de proiectare a instalațiilor industriale, de gradul ridicat de uzură al acestora și/sau de managementul defectuos practicat de proprietarii acestora. Transportul substanțelor periculoase este o altă cauză care poate să producă accidente cu victime umane, precum și poluarea mediului. Mai sunt și situații în care accidentele tehnologice, de tipul ruperilor de baraje sau exploziilor unor instalații, pot fi cauzate de factori naturali, cum ar fi inundațiile și cutremurele, determinând o succesiune de evenimente extreme și complexe sub forma unei reacții în lanț. Unele dezastre provocate de riscurile tehnologice pot avea efecte transfrontaliere, la rândul ei România fiind afectată de evenimente produse pe teritoriul țărilor vecine.

Aderarea României la Uniunea Europeană implică respectarea Directivei 96/82 CE Seveso II privind gestiunea accidentelor majore implicând substanțe periculoase. Pe teritoriul României există 333 de obiective care se află sub incidența directivei menționate, 245 în categoria celor cu risc major și 88 cu risc minor, cele mai multe fiind din industria chimică și petrochimică, respectiv 144 unități cu risc major și 55 cu risc minor. Un domeniu important al accidentelor tehnologice poate fi considerată industria metalurgică, România având câteva obiective majore care în cazul unor dezastre naturale ar putea afecta grav zonele în care sunt situate; cele mai mari sunt cele de la Galați și Reșița.

5. Substanțele radioactive. Evenimentele sau accidentele în care apar scurgeri de astfel de substanțe sunt dintre cele mai periculoase pentru om și mediu. Din acest punct de vedere, România deține o singură centrală nucleară, la Cernavodă, care însă prezintă risc redus de accident nuclear, deoarece aceasta utilizează o tehnologie avansată de tip Kandu. Surse de risc de acest tip mai pot fi reactoarele situate la București - Măgurele, la Pitești - Mioveni sau la Drobeta-Turnu Severin. Un risc major pentru România îl constituie centrala atomoelectrică de la Koslodui, de pe teritoriul Bulgariei, deoarece funcționează cu o tehnologie învechită. Până în prezent, România a fost afectată numai de accidentul nuclear de la Cernobil, din noaptea de 25/26 aprilie 1986. Acest accident a afectat în special partea de nord-est a țării, unde a fost înregistrată o creștere a ratei persoanelor cu cancer de tiroidă și a copiilor născuți cu malformații.

6. Industria chimică. Pe teritoriul României există un număr mare de întreprinderi care utilizează diferite tipuri de substanțe, de la cele foarte toxice sau cu proprietăți toxice specifice, respectiv alergice, cancerigene, mutagene, până la cele inflamabile, explozive sau oxidante, toate având impact dăunător asupra mediului. În acest domeniu s-au luat măsuri de utilizare a acestora conform cerințelor și standardelor europene privind autorizarea integrată a instalațiilor industriale, dar și normelor privind gestionarea accidentelor ce implică substanțe periculoase.

7. Hidrocarburile și alte substanțe periculoase. Gradul ridicat de uzură sau proiectarea necorespunzătoare a instalațiilor din industria energetică și din rețeaua de distribuție și transport al hidrocarburilor poate genera accidente. Astfel de evenimente pot avea loc în zonele de exploatare și prelucrare a petrolului și pot produce poluarea solului, apelor de suprafață și a pânzelor freatice. Conductele pot fi afectate de diverse cauze, cum ar fi inundații, fisurări în timpul cutremurelor sau furturi din conducte, incidente ce se pot solda cu scurgerea unor cantități mari de combustibili lichizi și producerea unei poluări pe arii extinse.

8. Industria minieră. În acest domeniu pot apărea prăbușiri ale galeriilor de mină, alunecări și lichefierii ale haldelor de steril insuficient consolidate și ruperi ale iazurilor de decantare. Prăbușirea galeriilor de mină poate produce victime, iar astfel de cazuri s-au înregistrat mai ales în industria carboniferă. De asemenea, alunecările și lichefierile de depozite din barajele iazurilor de decantare pot fi un real pericol. Exemplul elocvent este accidentul de la Certej - Săcărâmb din anul 1971, care s-a soldat cu distrugerea completă a două blocuri cu apartamente și peste 100 de victime omenești, iar urmele poluării cu metale grele din timpul acestui accident sunt vizibile și în prezent, după 30 de ani.

În acest sector au mai avut loc două accidente majore cu efecte transfrontaliere, în ianuarie și martie 2000, respectiv ruperea iazurilor de decantare Bozânta - Aurul și Novăț - Roșu din județul Maramureș. Aceste evenimente au produs poluarea cu cianură a Dunării și a unor afluenți ai Tisei, nu numai pe teritoriul României, ci și în aval. Accidentele au fost larg mediatizate, iar comunitatea internațională îngrijorată a reacționat prin evaluări ulterioare, realizate de comisii internaționale de experți, constatându-se faptul că valori ridicate ale concentrațiilor de metale grele în bazinele hidrografice Lăpuș - Someș și Vișeu - Tisa se înregistrează în imediata apropiere a centrelor miniere și industriale, iar în aval concentrațiile sunt în scădere, chiar sub limitele maxime admise. Cele mai contaminate sunt râurile Băiuț, Cavnic, Săsar și bazinul superior al Lăpușului.

9. Construcțiile hidrotehnice. Cedarea parțială sau distrugerea digurilor și a barajelor poate fi produsă de viituri puternice și este urmată de inundații cu efecte devastatoare. România dispune de diguri care constau în 1.600 de lucrări, a căror lungime desfășurată măsoară 9.920 km, și de 1.353 de baraje pentru acumulări de apă cu un volum total de 13,8 mld mc. Dintre acestea, 217 sunt pentru lacuri de acumulare nepermanente, având un volum de atenuare a viiturilor de 893 mil. mc, iar 1.232 sunt pentru lacuri de acumulare permanente cu volum pentru atenuarea viiturilor de 2.017 mil. mc. Din totalul digurilor, o mare parte este realizată cu tehnologii depășite și prezintă un risc ridicat deoarece pot ceda ușor în cazul producerii de viituri.

Cedarea digurilor poate avea efecte transfrontaliere. O asemenea situație s-a înregistrat în perioada 3 - 7 aprilie 2000, când deversarea și distrugerea unui dig situat pe Crișul Alb, în apropierea graniței cu Ungaria, a produs inundații de amploare în sectorul Ineu - Chișineu - Criș.

De menționat că, pentru evitarea unor astfel de evenimente, toate localitățile situate în aval de marile baraje cum sunt cele de pe Argeș, Bistrița, Someș, Lotru au fost dotate cu sisteme moderne de alarmare și beneficiază de dotările necesare pentru atenuarea efectelor viiturilor.

10. Infrastructura pentru transport. Distrugerea infrastructurii pentru transport este un risc important. Cedarea podurilor de cale ferată sau transport rutier poate fi determinată de eventuale erori de proiectare, execuție, exploatare, dar mai ales de gradul ridicat de uzură.

B. GRUPURILE-ȚINTĂ:

Grupurile-țintă din mediul rural sunt autoritățile administrației publice locale, comunitățile locale, familiile mari și cele de bătrâni, care, de obicei, opun rezistență evacuării, proprietarii de păduri și terenuri agricole - persoane fizice, firmele cu mulți angajați, liderii de opinie, școlile și alte instituții de învățământ.

Grupurile-țintă din mediul urban sunt autoritățile administrației publice centrale și locale, familiile din mediul urban/comunitățile urbane, asociațiile de locatari, persoanele cu putere de decizie - conducători de instituții, firme cu mulți angajați, lideri de opinie, școlile și alte instituții de învățământ.

Profilul general al grupurilor-țintă:

1. În ceea ce privește mediul urban, sondajul realizat evidențiază faptul că într-o mare proporție populația este informată despre ceea ce înseamnă dezastrele, despre riscuri și reguli de comportament, dar are predispoziție scăzută spre acțiune, activități comune și implicare în destinul comunității.

2. În ceea ce privește mediul rural, așa cum rezultă din analiza zonelor de risc, sunt afectate în principal localitățile mici, în special cele situate pe Dunăre și cele situate în zonele subcarpatice. Din analiza efectuată rezultă că aceste localități au o populație cu medie de vârstă ridicată, fără educație, puțin informată cu privire la riscuri și cu multe prejudecăți provenite din experiența nefericită a inundațiilor și modul incorect de acțiune din timpul acestora. Grupul-țintă are în vedere un nivel de educație redus și mediu, grupa de vârstă între 50 și 60 de ani, populație cu venituri mici și medii.

În același timp, trebuie avut în vedere acel segment de populație format din oameni de afaceri și persoane cu interese în salvarea bunurilor proprii și chiar ale comunității, în general dinamici și dispuși la acțiune, capabili să ia decizii și să se implice în managementul situațiilor de urgență.

III. PRIORITĂȚI ȘI CADRUL JURIDIC EXISTENTE

Având în vedere consecințele deosebit de grave pe care calamitățile naturale, dezastrele sau sinistrele le pot avea asupra vieții, sănătății populației, mediului înconjurător, valorilor materiale și culturale importante, prevenirea, precum și limitarea și înlăturarea efectelor pe care le au astfel de evenimente naturale reprezintă prioritățile tuturor autorităților publice. Activitățile de informare publică reprezintă o parte integrantă a ansamblului de măsuri și acțiuni desfășurate de autoritățile publice care fac parte din sistemul național în domeniul managementului situațiilor de urgență.

Cadrul juridic existent, perfectibil printr-o permanentă armonizare cu reglementările europene și evoluția situației operative, cuprinde în prezent:

a) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, aprobată cu modificări și completări de Legea nr. 15/2005;

b) Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă, cu modificările și completările ulterioare;

c) Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor;

d) Ordonanța Guvernului nr. 88/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare pentru situații de urgență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 363/2002, cu modificările și completările ulterioare;

e) Hotărârea Guvernului nr. 1.489/2004 privind organizarea și funcționarea Comitetului Național pentru Situații de Urgență, cu modificările și completările ulterioare;

f) Hotărârea Guvernului nr. 1.490/2004 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare și a organigramei Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, cu modificările ulterioare;

g) Hotărârea Guvernului nr. 1.491/2004 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind structura organizatorică, atribuțiile, funcționarea și dotarea comitetelor și centrelor operative pentru situații de urgență;

h) Hotărârea Guvernului nr. 1.492/2004 privind principiile de organizare, funcționarea și atribuțiile serviciilor de urgență profesionale.

IV. DEFINIREA PROBLEMEI

A. INFORMARE PUBLICĂ

Conform legislației în domeniu, gestionarea situațiilor de urgență, incluzând aici și protecția civilă și apărarea împotriva incendiilor, presupune activități de informare publică.

În materia informării publice pentru situații de urgență, legislația și actele normative subsecvente nu prevăd proceduri sau alte aspecte legate de modul în care se va efectua, limitându-se numai la desemnarea instituțiilor responsabile cu informarea publică.

Având în vedere importanța informării publice pentru situații de urgență în contextul în care o astfel de situație este gestionată de un sistem național organizat sub forma unei rețele de organisme, organe și structuri, constituite pe niveluri sau domenii de competență, pe baza legislației în domeniu și a analizei instituționale a sistemului național stabilit de lege pentru managementul și gestionarea situațiilor de urgență, a fost identificat următorul set de probleme:

1. Informarea publicului, în sensul inexistenței unei metodologii care să conțină elementele esențiale pentru informare publică eficientă atât pe timpul, cât și după producerea situațiilor de urgență, dar și inexistența unui document oficial care să conțină elemente necesare autorităților publice pentru o informare publică permanentă cu privire la riscuri și capacitatea de reacție a populației în cazul producerii riscurilor.

2. Inexistența unor proceduri de comunicare pe timpul situației de urgență între organismele, organele și structurile Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, pe de o parte, dar și cu populația și mass-media, pe de altă parte.

3. Comunicarea în timpul situațiilor de urgență. Pentru eficientizarea și îmbunătățirea comunicării între instituțiile care gestionează situațiile de urgență, mass-media și public, în special în primele ore ale situației de urgență, considerate critice, prezenta strategie propune un ghid. Practicile bune de comunicare în timpul unei situații de urgență sau al unui dezastru ajută atât autoritățile implicate, cât și populația afectată și contribuie la evitarea dezinformării și a răspândirii zvonurilor. Respectarea regulilor stabilite va preveni totodată apariția confuziei, inevitabilă atunci când instituțiile publice difuzează dezorganizat informații despre același eveniment. Ghidul poate fi utilizat în orice situație de urgență, pentru a pune bazele resurselor de comunicare pe timpul managementului consecințelor produse, cu condiția pregătirii activităților menționate anterior apariției situației de urgență.

Ghidul este prevăzut să fie utilizat în sprijinul aplicării planurilor de asigurare a riscurilor, planuri elaborate de autoritățile responsabile, în conformitate cu Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului și al ministrului administrației și internelor nr. 1.995/2005/1.160/2006 pentru aprobarea Regulamentului privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență specifice riscului la cutremure și/sau alunecări de teren și cu Ordinul ministrului administrației și internelor și al ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 638/420/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de inundații, fenomene meteorologice periculoase, accidente la construcții hidrotehnice și poluări accidentale.

În cazul producerii unei situații de urgență, prin intermediul ghidului se asigură coordonarea următoarelor activități:

- a) informațiile vitale vor fi comunicate populației afectate;
- b) informațiile specifice necesare populației vor fi diseminate unitar și coordonat;
- c) resursele umane și materiale necesare îndeplinirii responsabilităților de informare publică legate de situația creată vor fi mobilizate rapid și eficient.

În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2004, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005, Comitetul Național pentru Situații de Urgență are atribuția de a coordona informarea opiniei publice privind managementul situațiilor de urgență. În acest sens, ghidul se subscrie acestui deziderat, stabilind activitățile pe care componentele sistemului trebuie să le desfășoare pentru informarea coordonată și unitară a populației.

3.1. Ghidul și principalele activități de comunicare în timpul situațiilor de urgență

1. Obiective:

- a) îmbunătățirea capacității autorităților publice de a comunica cu publicul și mass-media în timpul unei situații de urgență;
- b) stabilirea unor reguli și proceduri pentru toate autoritățile publice implicate în situația de urgență, cu scopul de a eficientiza comunicarea și de a preveni difuzarea unor informații contradictorii;
- c) furnizarea cadrului pentru dezvoltarea parteneriatelor și pentru asigurarea resurselor necesare comunicării eficiente în timpul unei situații de urgență;
- d) delimitarea responsabilităților privind comunicarea, astfel:
 - la nivel central, responsabilitatea comunicării, până la convocarea Comitetului Național pentru Situații de Urgență, revine ministerului care gestionează factorul de risc care a generat situația, iar după convocarea Comitetului Național pentru Situații de Urgență, structurile responsabile din cadrul Centrului operațional național, respectiv centrului de comunicare și informare publică;
 - la nivel local, responsabilitatea comunicării, până la convocarea comitetului județean/local pentru situații de urgență, revine prefecturii/primăriei, prin persoana desemnată de prefect/primar, sprijinită de specialiști din structurile administrației publice locale. După convocarea comitetului județean pentru situații de urgență, responsabilitatea revine structurii responsabile din cadrul centrului operațional județean/al municipiului București, respectiv centrul de informare publică organizat la nivelul prefecturii sau, după convocarea comitetului local pentru situații de urgență municipal/orășenesc, centrului operativ activat la nivelul municipiului, orașului, comunei;
- e) transmiterea în timp util către public și către reprezentanții mass-media a informațiilor necesare luării celor mai adecvate măsuri de protecție;
- f) oferirea de răspunsuri complete la întrebările adresate de reprezentanții mass-mediei sau de alte categorii de public;
- g) "O singură voce" - asigurarea unității de mesaj la toate nivelurile implicate în managementul situației de urgență respective.

2. Aplicabilitate

Acest ghid se poate folosi și aplica la orice tip de situație de urgență care poate apărea pe teritoriul României. În plus, se are în vedere și necesitatea pregătirii pentru managementul consecințelor generate și de pandemii sau atacuri teroriste. Dezastrele care afectează un număr redus de oameni pot fi la fel de tragice, confuze și distrugătoare precum cele cu amploare națională și necesită un răspuns adecvat în ceea ce privește comunicarea, indiferent de intensitatea sau sfera lor de acțiune.

3. Activarea

Ghidul de comunicare și informare publică devine operațional atunci când are loc convocarea comitetului pentru situații de urgență, indiferent de nivelul acestuia, național, județean sau local. Convocarea comitetului pentru situații de urgență de către primar sau prefect, la nivel local/județean, sau de către ministrul internelor și reformei administrative, la nivel central, trebuie urmată de activarea echipei de comunicare și informare publică pentru situații de urgență.

4. Centrele de comunicare și informare publică

În timpul unei situații de urgență, centrele de comunicare și informare publică se înființează sub conducerea comitetelor pentru situații de urgență și au ca bază structura de comunicare și relații publice care trebuie să existe în fiecare centru operațional.

Centrele operaționale trebuie să aibă o structură de comunicare și relații publice care, în timp de normalitate, dispune de cel puțin un angajat la nivel județean și de cel puțin 2 angajați la nivel național. Acești angajați sunt ofițerii de informare publică și au responsabilitatea activării și funcționării ghidului.

4.1. Funcțiile centrului de comunicare și informare publică sunt următoarele:

- a) furnizarea informațiilor și sprijinirea presei într-o situație de urgență;
- b) soluționarea solicitărilor telefonice primite din partea publicului;
- c) monitorizarea și analizarea informațiilor apărute în presă;
- d) coordonarea comunicării și informării în cadrul echipei de management al situației de urgență;
- e) asigurarea legăturii comitetului pentru situații de urgență cu mass-media;
- f) administrarea paginii de internet destinate informării publicului.

4.2. Centrul de comunicare și informare publică este compus din 3 compartimente:

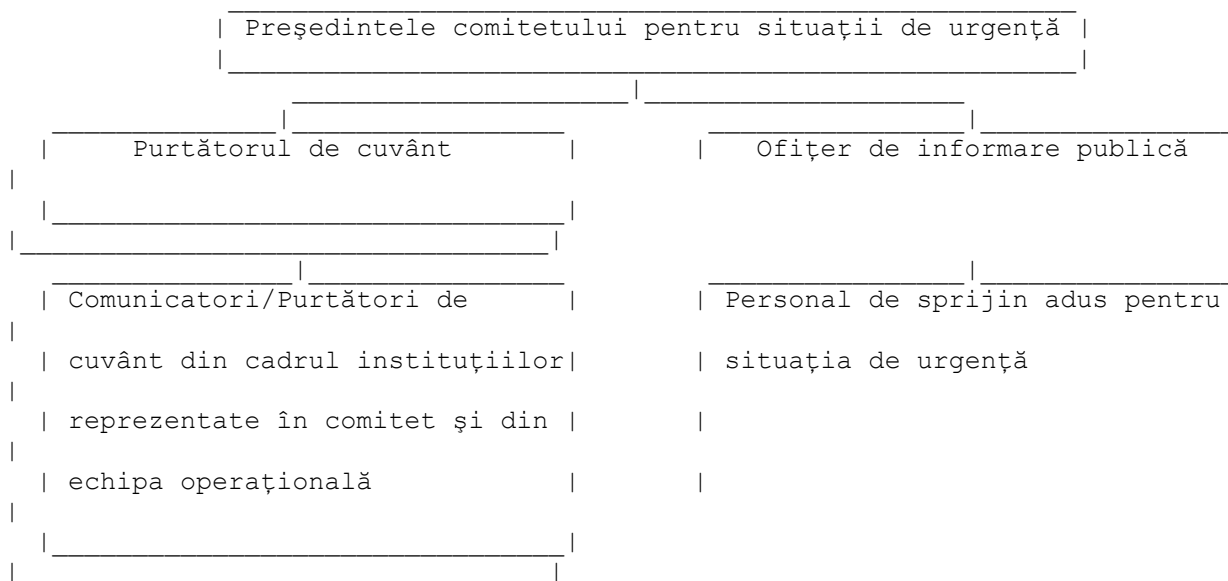
- a) Structura de monitorizare, analiză și sinteză - monitorizează și sintetizează informațiile apărute în presă sau provenite din alte surse, analizează și realizează materialele ce vor fi utilizate ca bază pentru comunicarea și informarea ulterioară a populației.
- b) Structura de informare și comunicare - lucrează direct cu publicul și cu mass-media, primește întrebări și furnizează răspunsuri, gestionează linia telefonică gratuită ce trebuie activată în cazul unei situații de urgență și actualizează informația pe pagina de internet;
- c) Structura de acreditare și contact - instruește, acreditează și însoțește reprezentanții mass-mediei sau alte persoane care participă la locul intervenției ori vizitează zona afectată.

În funcție de amploarea situației de urgență, se va înființa un centru pentru informarea publicului. Acesta trebuie să dispună de una sau două linii telefonice în regim gratuit, linii verzi, diferite de numărul unic pentru apeluri de urgență 112. Operatorii liniei 112 vor fi informați cu privire la activarea noilor numere de telefon pentru informarea publicului și trebuie să redirecționeze apelurile care nu fac obiectul numărului unic pentru apeluri de urgență către linia verde. Linia verde pentru apelurile publicului va fi promovată rapid pe toate canalele de comunicare.

Pagina oficială de internet reprezintă un mijloc de comunicare important. Sarcina echipei de comunicare în acest sens este actualizarea permanentă a paginii, în funcție de situația creată, cu informațiile relevante pentru populație. În plus, echipa de comunicare monitorizează forumurile de discuție pe internet, precum și fluxurile de știri în direct, pentru a vedea cum este percepută situația de urgență, și raportează echipei de management al situației rezultatele acestei monitorizări.

În timpul situației de urgență, centrul de comunicare și informare publică se află sub conducerea președintelui comitetului pentru situații de urgență și este coordonat de ofițerul de informare publică. Restul funcțiilor sunt îndeplinite de echipa de sprijin, care va avea la dispoziție un număr adecvat de birouri, calculatoare conectate la internet, conexiuni telefonice, radio și fax. Centrul de comunicare și informare publică trebuie să dispună de o sală pentru informarea reprezentanților mass-mediei și de un spațiu unde aceștia își pot instala calculatoare și echipamentele de comunicare. Acest spațiu trebuie să fie separat de cel al centrului operațional, iar un panou de afișaj, respectiv avizierul, poate fi folosit aici pentru a prezenta informațiile noi, după ce acestea au fost verificate.

4.3. Centrul de comunicare și informare publică - schema de organizare:

4.3.1. Ofițerul de informare publică și personalul de sprijin

Ofițerul de informare publică este coordonatorul echipei de sprijin. Ofițerul devine manager și direct responsabil pentru activitatea centrului și a voluntarilor solicitați pentru funcțiile de sprijin, cum ar fi operatori telefonici, asistenți administrativi și ofițeri de presă. Personalul de sprijin trebuie să respecte instrucțiunile ofițerului de informare publică.

4.3.2. Stabilirea purtătorului de cuvânt

În cadrul primei ședințe, comitetul pentru situații de urgență numește un purtător de cuvânt și un înlocuitor al acestuia. Purtătorul de cuvânt trebuie ales luându-se în considerare o serie de factori, cum ar fi eficiența dovedită până atunci, gradul de familiarizare cu tipul de informație care trebuie furnizată în asemenea situații, experiența în comunicarea cu mass-media, carismă, instruirea sau experiența anterioară în domeniul situațiilor de urgență. Purtătorul de cuvânt trebuie să aibă experiență și abilități de comunicare, astfel încât să fie respectat de membrii comitetului pentru situații de urgență.

Odată stabilite aceste persoane, toți membrii comitetului pentru situații de urgență și ai instituțiilor implicate trebuie să respecte recomandările purtătorului de cuvânt în ceea ce privește comunicarea publică în situații de urgență. Acesta nu va fi contrazis în fața presei. Purtătorul de cuvânt trebuie să participe la ședințele comitetului pentru situații de urgență, să urmărească procesul de luare a deciziilor și să beneficieze de sprijinul membrilor acestuia în îndeplinirea atribuțiilor sale. Toate părțile implicate trebuie să îi înlesnească accesul la informațiile de care dispun și să îl sprijine pe toată durata situației de urgență.

4.3.3. Responsabilitățile purtătorului de cuvânt

Purtătorul de cuvânt este responsabil cu elaborarea și prezentarea mesajelor în numele comitetului pentru situații de urgență și cu asigurarea informării în timp util atât a mass-mediei, cât și a populației. Purtătorul de cuvânt este principala persoană de contact pentru mass-media și, în același timp, "vocea" comitetului pentru situații de urgență în cadrul conferințelor de presă și în interviurile media. Odată desemnat, purtătorul de cuvânt va coopera cu purtătorii de cuvânt/personalul responsabil cu comunicarea din toate instituțiile reprezentate în comitetul pentru situații de urgență sau implicate în orice fel în situația de urgență.

Purtătorul de cuvânt se va asigura că următoarele reguli vor fi respectate:

- toți comunicatorii primesc același mesaj în timp util;
- informația este distribuită la nivelul tuturor instituțiilor implicate;
- purtătorii de cuvânt din fiecare instituție implicată vor furniza mass-mediei doar informațiile aflate în domeniul lor de competență.

În cazul în care instituțiile nu au un purtător de cuvânt, aceste reguli vor fi respectate de conducătorii instituțiilor sau de persoanele delegate să comunice cu mass-media.

Solicitările de informații care nu vizează domeniul de responsabilitate al unei anumite instituții trebuie transmise de purtătorul de cuvânt al instituției respective către purtătorul de cuvânt al instituției responsabile sau specializate în domeniu ori către persoana desemnată să ofere date despre acel sector. Dacă acest lucru nu este posibil, trebuie notate datele de contact ale jurnalistului, iar după aflarea informației solicitate jurnalistul va fi contactat pentru a i se oferi răspunsul la întrebare. În timpul situației de urgență toți ceilalți purtători de cuvânt din cadrul instituțiilor implicate sunt obligați să respecte instrucțiunile și recomandările purtătorului de cuvânt și să dețină o listă actualizată cu numele și datele de contact ale celorlalți purtători de cuvânt din instituțiile publice/ministere. Atunci când purtătorul de cuvânt nu este disponibil, înlocuitorul desemnat preia atribuțiile și responsabilitățile acestuia.

4.3.4. Purtătorul de cuvânt și purtătorii de mesaj

Purtătorul de cuvânt este subordonat președintelui comitetului pentru situații de urgență. Acesta face parte din echipa de comunicare, colaborând permanent cu ofițerul de informare publică, fiind direct responsabil de conținutul și calitatea informațiilor făcute publice.

4.3.5. Purtătorii de mesaj

În contextul acesta nu trebuie neglijați purtătorii de mesaj, persoane din diferite niveluri ale ierarhiei Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență. Când mass-media contactează aceste structuri pentru a afla informații, purtătorul de mesaj răspunde solicitărilor, câștigând credibilitate. Printr-o selecție atentă a celor care vorbesc și a aspectelor abordate se asigură "legitimitatea mesajului".

5. Reguli referitoare la difuzarea de informații

După adunarea și verificarea informațiilor în vederea difuzării, se vor respecta următoarele reguli:

1. informația trebuie transmisă simultan tuturor canalelor mass-media, utilizându-se toate mijloacele disponibile și întreg personalul;
2. conferințele de presă se vor organiza cât mai curând posibil, dar numai după verificarea informațiilor, precum și în cazul în care apar informații noi;
3. comunicatele de presă trebuie să reprezinte instrumentul principal de informare atât pentru presă, cât și pentru instituții;
4. toate instituțiile publice reprezentate în comitet sau implicate în gestionarea situației de urgență trebuie să primească, de asemenea, aceste informații. Pe lângă agențiile de presă și canalele de televiziune principale, informația trebuie transmisă prin fax, e-mail sau personal centrului pentru preluarea apelurilor telefonice din partea publicului, tuturor serviciilor profesionale de urgență, paginilor de internet relevante, partidelor politice și Parlamentului, grupurilor speciale de interes, firmelor afectate, dar și organizațiilor neguvernamentale. Mass-media va apela la orice sursă posibilă pentru a obține informații și este esențial ca toți cei implicați sau care au legătură cu situația de urgență să fie informați în mod regulat despre evoluția evenimentului și despre măsurile adoptate.

5.1. Verificarea informației înainte de difuzare

Înainte de difuzare, declarațiile publice pregătite de purtătorul de cuvânt sau de centrul de comunicare și informare publică trebuie prezentate comitetului pentru situații de urgență și/sau instituțiilor implicate.

6. Reguli de comunicare pentru instituții publice și reprezentanți ai partidelor politice în timpul situațiilor de urgență

În vederea unui mod de acțiune unitar și coordonat, toate instituțiile publice trebuie să respecte regulile de comunicare specifice situațiilor de urgență. În ceea ce privește comunicarea cu mass-media, ministerele și purtătorii lor de cuvânt trebuie să ofere informații numai din domeniul lor de competență. Alte solicitări, care nu fac obiectul domeniului de responsabilitate, trebuie transferate purtătorului de cuvânt al ministerului sau instituției abilitate să răspundă în acea problemă. Nerespectarea acestei reguli va duce la crearea de confuzie în rândul publicului, ce ar

putea avea consecințe grave asupra autorităților, serviciilor profesionale de urgență, dar și asupra celor afectați de situație.

Instituțiile publice implicate trebuie să stabilească calea de acces la informațiile relevante și la datele noi referitoare la situația respectivă. În timpul unei situații de urgență reprezentanții din diferitele instituții care fac parte din Comitetul Național pentru Situații de Urgență furnizează informații către ministerele din care fac parte. Înainte de a fi transmise, informațiile vor fi stabilite de reprezentantul instituției în comitet, împreună cu ofițerul de informare publică și purtătorul de cuvânt.

Declarațiile Guvernului trebuie să se bazeze pe informația obținută de la Comitetul Național pentru Situații de Urgență.

Biroul de presă al Guvernului trebuie să lanseze mesaje care prezintă măsurile generale ce trebuie luate în situații de urgență, cum ar fi propunerea pentru declararea stării de urgență, cererea de sprijin internațional, impactul dezastrului asupra economiei, acordarea compensațiilor, alte decizii ce urmează a fi luate.

Este contraindicat ca liderii politici care vizitează zone afectate să dea instrucțiuni sau sfaturi tehnice reprezentanților instituțiilor care gestionează situația sau comandantului acțiunii de intervenție. Acest lucru poate submina încrederea publicului în personalul implicat în rezolvarea crizei și poate știrbi autoritatea reprezentanților locali care gestionează situația de urgență.

7. Monitorizarea și evaluarea comunicării în timpul situației de urgență

Monitorizarea și evaluarea reprezintă instrumente cheie în administrarea funcțiilor de comunicare în situații de urgență. Monitorizarea reprezintă culegerea sistematică de date statistice din zonele afectate de dezastru și este sursa principală a informațiilor destinate publicului. Comitetele și purtătorii de cuvânt trebuie să utilizeze mecanisme simple de monitorizare pentru a culege și pentru a verifica informația de la locul dezastrului.

Evaluarea este un mijloc de analiză a eficienței acțiunii. Prin evaluare este măsurată percepția publică asupra eficienței intervenției și a gestionării situației. Scopul evaluării este identificarea punctelor slabe și îmbunătățirea mecanismelor de răspuns. Aceste rezultate sunt prezentate personalului implicat, după încheierea perioadei de intervenție, în cadrul unor module speciale de instruire. De asemenea, rezultatele trebuie comunicate și publicului larg prin aceleași canale folosite de echipa de comunicare în timpul situației de urgență.

8. Informarea publicului și instruirea personalului implicat

Inspectoratele și comitetele pentru situații de urgență au responsabilitatea de a implementa și de a desfășura programe de instruire, cu scopul de a se asigura că toți cei implicați își cunosc responsabilitățile, au făcut practică pe diferite scenarii, au testat procedurile și echipamentele, își cunosc unul altuia datele de contact și sunt pregătiți să intre în acțiune în orice moment.

Eficacitatea ghidului de comunicare și informare publică va depinde într-o oarecare măsură și de nivelul de cunoaștere a acestuia în rândul publicului. În perioadele de normalitate, inspectoratele și comitetele pentru situații de urgență trebuie să facă eforturi pentru a informa publicul despre existența acestui ghid, despre procedurile ce trebuie urmate în timpul dezastrului și despre contribuția pe care cetățenii o pot aduce în rezolvarea acestor situații.

Activitățile de conștientizare a publicului trebuie organizate împreună cu canalele de media locale, cu școlile, organizațiile neguvernamentale, dar și cu orice alți parteneri care au capacitatea necesară de a se implica în pregătirea pentru situații de urgență.

9. Operaționalizarea regulilor și activităților de comunicare și informare publică pe timpul situațiilor de urgență:

9.1. Obiective:

a) adoptarea unei strategii de control al situației prin transmiterea mesajelor de liniștire și cooperare între autoritățile responsabile;

b) transmiterea, în funcție de tipul dezastrului, a instrucțiunilor corespunzătoare pentru fiecare categorie de populație afectată;

- c) informarea corectă și în timp real despre datele cunoscute ale situației, despre consecințele și despre măsurile luate;
- d) evitarea blocajelor informaționale;
- e) combaterea permanentă a cazuisticii zvonurilor;
- f) feedbackul imediat și apropiat;
- g) realizarea comunicării interne, în cadrul echipei de management al situației de urgență, dar și în cadrul Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență.

9.2. Grupuri-țintă:

- a) victimele și rudele acestora;
- b) locuitorii din zona afectată de situația de urgență;
- c) cetățenii din zonele potențiale de risc;
- d) opinia publică și mass-media locală, națională și internațională;
- e) autoritățile implicate în managementul situațiilor de urgență: instituțiile cu funcții de sprijin, instituții guvernamentale, agenții locale sau naționale, spitale;
- f) categoriile speciale ale publicului-țintă: organizații economice, societăți de asigurări, organizații umanitare internaționale, organizații neguvernamentale, biserica, instituțiile de învățământ;
- g) membrii structurilor de management al situației de urgență și membrii echipelor de intervenție.

10. Strategia generală de comunicare

Strategia va fi proactivă: mesajele vor fi construite anticipat, adaptate fiecărei categorii de public și diseminate, pe cât posibil, înainte ca zvonurile sau speculațiile transmise prin intermediul mass-mediei sau vehiculate pe cale orală să scape de sub controlul comunicatorilor.

În cazul apariției unor incidente neprevăzute, strategia adoptată este aceea a informării categoriilor de public-țintă în timp real, doar de către persoanele abilitate, cu respectarea principiilor menționate mai sus.

11. Înființarea centrului de comunicare și informare publică:

Centrul de comunicare și informare publică se înființează în primele ore ale situației de urgență, având ca principală responsabilitate coordonarea activităților de informare a populației.

11.1. Documentația necesară pentru managementul comunicării la nivelul centrului de comunicare și informare publică:

1. lista persoanelor care vor fi purtători principali și secundari de mesaj, precum și coordonatele acestora;
2. lista persoanelor desemnate să îndeplinească sarcini în cadrul centrului de comunicare și informare publică;
3. lista cu echipele de intervenție, persoanele de contact și coordonatele acestora, precum și lista persoanelor desemnate să reprezinte echipele în relația cu mass-media;
4. estimarea pierderilor;
5. planul de realizare a unei secțiuni de documentare, cuprinzând informații și mărturii;
6. lista conținând categoriile de informații care nu sunt destinate publicității;
7. programul de acțiune: cine, ce și unde;
8. hărțile zonelor afectate;
9. lista materialelor și documentelor difuzate înainte, în timpul și după situația de urgență;
10. procedura standard de răspunsuri rapide, conferințe de presă și prezentări scurte;
11. jurnalul cu informațiile difuzate, cui și când;
12. rapoarte regulate ce ajută la controlarea fluxului normal de informații pe măsură ce aceste informații devin disponibile, precum și la controlarea zvonurilor false;
13. elemente suplimentare pentru relația cu mass-media;
14. canalele de televiziune au nevoie de benzi video și/sau reportaje/transmisiuni în direct. Este util ca punctul de vedere al structurii de management al situației de urgență și eforturile pozitive pe care aceasta le face să fie prezentate prin furnizarea către mass-media a unor declarații din partea purtătorilor de mesaj, însoțite de un set de imagini adecvate;

15. pentru radio, de asemenea, trebuie asigurată o bandă audio cu declarația purtătorilor de mesaj;

16. realizarea unor declarații oficiale urmând cursul evenimentelor, care vor fi folosite după cum urmează:

- a) purtătorii de mesaj le vor folosi în interviurile de la radio și televiziune;
- b) știrile "despre" vor avea declarațiile oficiale ca element de bază;
- c) materialele scrise se vor axa pe punctele subliniate în declarațiile oficiale.

12. Organizarea conferințelor de presă și colaborarea cu mass-media

Obiectivul specific este sprijinirea reprezentanților mass-mediei în activitatea lor de informare, documentare și interpretare a datelor cunoscute despre situația de urgență și despre măsurile luate pentru înlăturarea consecințelor.

Tehnici și strategii de comunicare folosite:

- a) organizarea a două conferințe de presă într-un interval de maximum 24 de ore de la declanșarea situației de urgență;
- b) organizarea informărilor de presă ori de câte ori este necesar;
- c) distribuirea de mape de presă;
- d) sprijinirea jurnaliștilor în obținerea interviurilor cu purtătorii de mesaj;
- e) facilitarea obținerii de către jurnaliști a unor materiale publicate în scopul documentării;
- f) însoțirea jurnaliștilor în vizitele de documentare pe teren.

13. Mesaje centrale și concepte-cheie în construirea mesajelor

"Situația este sub control" este un mesaj-cheie în timpul situațiilor de urgență. Acest mesaj trebuie însoțit de măsuri exprimate prin verbe active, la timpul prezent. Conceptele-cheie sunt control, intervenție rapidă, cooperare, eficiență, întrajutorare, ajutor, reciprocitate și controlul riscului.

14. Coordonare și cooperare: flux de comunicare interinstituțională și intrainstituțională:

- a) centrul de comunicare și informare publică este direct subordonat echipei de management al situației de urgență și cooperează cu toate structurile implicate;
- b) purtătorii de cuvânt la nivel local trebuie să își alinieze mesajele cu cele ale purtătorului de cuvânt numit de echipa care gestionează situația la nivel central;
- c) centrul de comunicare și informare publică coordonează activitatea persoanelor care se ocupă cu comunicarea în cadrul echipelor de intervenție sau în cadrul diferitelor instituții implicate;
- d) atribuțiile de comunicare revin centrului de comunicare și informare publică, ce își va continua activitatea și după încheierea fazei de intervenție;
- e) toate contactele cu presa și/sau activitățile mass-mediei trebuie comunicate centrului de comunicare și informare publică.

15. Activități de comunicare în primele 24 de ore ale situației de urgență:

15.1. O echipă de comunicare trebuie să fie deja activată când comitetul pentru situații de urgență se întrunește și nominalizează purtătorul de cuvânt. Primele ore ale situației de urgență sunt cruciale, de aceea următoarele activități trebuie implementate în maximum 24 de ore:

- a) verificarea situației: determinarea gravității și intensității evenimentului cât mai curând posibil;
- b) transmiterea notificărilor: contactarea și informarea tuturor responsabililor din comitetul pentru situații de urgență sau din alte instituții, care trebuie să știe ce se întâmplă;
- c) organizarea activităților: activarea planului începând cu funcțiile și persoanele desemnate să le îndeplinească;
- d) stabilirea grupurilor-țintă și mesajelor principale în funcție de gravitatea evenimentului;
- e) pregătirea comunicatelor de presă și prezentarea lor în comitetul pentru situații de urgență: agrearea conținutului, dezvoltarea mesajului și aprobarea pentru difuzare;

f) difuzarea informației: decizie privind frecvența cu care vor fi difuzate noi informații, cum se va face acest lucru și de către cine.

15.2. Activități specifice comunicării, ce trebuie îndeplinite în primele ore ale situației de urgență:

- a) activarea centrului de comunicare și informare publică;
- b) asigurarea participării purtătorului de cuvânt la ședințele comitetului pentru situații de urgență;
- c) informarea membrilor comitetului pentru situații de urgență în legătură cu evoluția evenimentelor;
- d) acreditarea reprezentanților mass-mediei;
- e) organizarea de conferințe de presă și de scurte prezentări;
- f) analizarea resurselor disponibile;
- g) deschiderea unui centru de comunicare telefonică cu populația: linii telefonice gratuite, pagini de internet;
- h) elaborarea textului pentru primul mesaj adresat publicului;
- i) oferirea unui spațiu adecvat de lucru pentru jurnaliști;
- j) furnizarea constantă a informațiilor și resurselor, materiale sau umane, către centrul de comunicare și informare publică;
- k) înștiințarea comitetului pentru situații de urgență în legătură cu problemele populației și aspectele de interes pentru presă;
- l) facilitarea contactului membrilor echipei de intervenție cu familiile lor, astfel încât problemele personale să nu le afecteze munca.

16. Activități de comunicare în timpul intervenției:

- a) identificarea riscurilor și vulnerabilităților echipei de management al situației și a eventualelor elemente care ar putea avea o evoluție nefavorabilă;
- b) analizarea situației practice și, după determinarea tipului acesteia și a vulnerabilităților pe care le presupune, verificarea mesajelor concepute astfel încât publicul să fie pregătit să facă față unor potențiale riscuri;
- c) folosirea unui singur purtător de cuvânt și a mai multor purtători de mesaj, în funcție de efectele urmărite de echipa de management al situației. Mass-media va primi informații de la aceste persoane care prezintă mesajele consecvent și credibil;
- d) organizarea de conferințe de presă și de scurte prezentări;
- e) înregistrarea tuturor solicitărilor primite în scopul obținerii controlului asupra informațiilor și pentru evitarea dezinformării sau confuziilor;
- f) sintetizarea celor mai frecvente solicitări și elaborarea unor răspunsuri complete și documentate pentru mass-media și populație.

17. Comunicare posturgență

Principalele obiective ale comunicării posturgență sunt:

- a) prezentarea strategiei urmărite înainte, în timpul și după situația de urgență;
- b) managementul consecințelor;
- c) concluziile trase, lecțiile învățate și cum vor fi avute în vedere pentru îmbunătățirea activităților viitoare.

Mesajele trebuie să fie adaptate fiecărui grup-țintă.

B. TIPURILE DE ACTIVITĂȚI PENTRU INFORMARE PUBLICĂ

Informarea publică se poate realiza prin desfășurarea următoarelor tipuri de activități:

1. consultări publice;
2. dezbateri publice privind planurile de apărare și contribuția comunității la aplicarea lor;
3. exerciții și aplicații pe tipuri de risc și particularități de zonă;
4. exerciții/aplicații integrate - servicii profesionale de urgență, populație și mass-media;
5. exerciții integrate - copii și comunitate;
6. campanii la nivel național și local, de informare/conștientizare a populației;

7. campanii de informare publică desfășurate prin intermediul presei centrale și locale.

C. CANALE ȘI INSTRUMENTE PENTRU INFORMARE PUBLICĂ:

1. comunicarea directă: din ușă în ușă, întâlniri tematice în cadrul comunității;
2. televiziune prin cablu, televiziuni naționale, televiziuni locale, în principiu orice spațiu destinat dezbaterilor - emisiuni și interviuri cu specialiști, lideri de opinie, constructori, reprezentanții autorităților publice sau lideri politici;
3. internet și publicații pentru informare și consultare, forumuri de dezbatere;
4. evenimente: târguri și expoziții;
5. comunicare indirectă: afișe și panouri publicitare plasate în locuri publice și pe mijloacele de transport în comun;
6. radio: preponderent pentru urgențe;
7. ziare și reviste: campanii de informare derulate prin intermediul presei centrale și locale;
8. operatorii de telefonie mobilă care au acoperire la nivel național, pe timpul situației de urgență când rețeaua tradițională de comunicații este afectată;
9. operatorii naționali în domeniul serviciilor poștale, în special în zonele rurale în care utilizarea altor canale sau instrumente de comunicare nu este posibilă;
10. sistemul de învățământ.

D. ASPECTE-CHEIE LA CARE TREBUIE SĂ FACĂ REFERIRE INFORMAREA POPULAȚIEI:

1. Inundațiile - aspecte-cheie la care trebuie să facă referire informarea:
 - a) prezentarea riscurilor asociate inundațiilor și experiența inundațiilor produse;
 - b) respectarea normelor și autorizațiilor administrației publice locale privind construcțiile în zonele inundabile: informarea populației cu privire la aceste norme și controlul respectării acestora;
 - c) respectarea regimului silvic în ceea ce privește exploatarea lemnului, prin depozitarea acestuia pe văi în afara albiilor și curățarea acestora de resturi de exploatare. Grupul-țintă: proprietarii și administratorii de păduri;
 - d) promovarea celor mai bune practici în domeniul agricol și silvic pentru reducerea riscului la inundații. Grupul-țintă: proprietarii privați de păduri și terenuri agricole;
 - e) promovarea acțiunilor de împădurire în zonele de formare a viiturilor, în zonele inundabile și în luncile râurilor;
 - f) promovarea zonelor de risc și hazard natural pentru a se evita amplasarea de construcții sau desfășurarea de activități umane;
 - g) interzicerea și sancționarea depozitării în albiile cursurilor de apă a gunoaielor și resturilor provenite din demolarea de construcții;
 - h) exploatarea judicioasă a pădurilor;
 - i) utilizarea terenurilor situate în zonele inundabile;
 - j) asigurarea locuințelor împotriva inundațiilor;
 - k) acceptarea de proiecte adaptate construcțiilor de locuințe în zonele inundabile: structură, subsoluri, nivele, acces pentru evacuare;
 - l) cunoașterea modalităților de acțiune și comportament înainte, în timpul și după inundație;
 - m) cunoașterea semnificației codurilor de culoare meteorologice folosite de autorități pentru definirea nivelului de urgență: roșu, portocaliu, galben și verde;
 - n) conștientizarea rolului protecției individuale;
 - o) importanța unui plan familial pentru cazuri de urgență;
 - p) promovarea planurilor de apărare împotriva inundațiilor;
 - q) promovarea măsurilor pentru protejarea gospodăriei și anexelor;
 - r) cunoașterea locurilor de refugiu și a depozitelor de alimente, precum și a zonelor de evacuare;
 - s) recomandări privind utilizarea apei;
 - t) cunoașterea amplasării punctelor de prim ajutor;

- u) cunoașterea ajutorului de care poate beneficia populația;
- v) promovarea voluntariatului;
- w) încurajarea participării comunității locale la activitățile de prevenire.

2. Alunecările de teren - aspecte-cheie la care trebuie să facă referire informarea

Alunecările de teren sunt evenimente de multe ori previzibile, care în cea mai mare parte se produc după precipitații intense.

- a) necesitatea asigurării locuințelor în caz de alunecări de teren;
- b) promovarea necesității de asigurare a culturilor agricole;
- c) promovarea zonelor de risc și hazard natural pentru a se evita amplasarea de construcții sau desfășurarea de activități umane;
- d) cunoașterea și respectarea normelor de construire pentru asigurarea cerinței de rezistență și stabilitate a construcțiilor, chiar pentru mediul rural;
- e) cunoașterea și respectarea normelor și autorizațiilor administrațiilor publice locale;
- f) informarea populației cu privire la aceste norme și controlul respectării acestora;
- g) cunoașterea condițiilor în care se face evacuarea;
- h) importanța planului personal pentru evacuare;
- i) cunoașterea regulilor de conviețuire în locurile de refugiu.

3. Cutremurele - aspecte-cheie la care trebuie să facă referire informarea

3.1. Informarea populației cu privire la starea construcțiilor:

- a) evenimentele seismice precedente și efectele lor asupra clădirilor;
- b) necesitatea lucrărilor de întreținere și a reparațiilor curente;
- c) conștientizarea riscurilor modificării clădirilor fără consultarea specialiștilor și avizele autorităților competente în domeniu; eventuale consecințe ale acestor demersuri în caz de cutremur;
- d) necesitatea efectuării expertizelor tehnice pentru clădiri, în special a celor care au rezistat mai multor cutremure;
- e) necesitatea executării lucrărilor de consolidare a clădirilor și a instalațiilor aferente, cum ar fi la apă, gaze, încălzire, electricitate, canalizare, numai pe baza raportului de expertiză și a proiectelor autorizate;
- f) dezavantajele intervențiilor neavizate și neautorizate în cazul construcțiilor;
- g) cunoașterea de către asociațiile de locatari a modului în care firmele cu sediul în apartamente de bloc respectă normele de prevenire a incendiilor, exploziilor, deversărilor de materiale combustibile, toxice sau chimice;
- h) cunoașterea și respectarea modului de fixare în interiorul sau exteriorul clădirilor a obiectelor grele: antene de satelit;
- i) cunoașterea și respectarea măsurilor necesare pentru prevenirea și stingerea incendiilor;
- j) cunoașterea și respectarea planului de subsol al blocului, precum și a locurilor de amplasare a robineților și vanelor;
- k) importanța verificării periodice a tavanelor, podului, acoperișului, balcoanelor, cornișelor, calcanelor, coșurilor, terasei și învelitorii blocului/casei;
- l) importanța consultării unui expert autorizat la cumpărarea sau închirierea unei locuințe sau a unui sediu de firmă;
- m) necesitatea asigurării locuinței în caz de cutremur.

3.2. Cunoștințe despre protecția antiseismică în interiorul locuinței sau al locului de muncă privind:

- a) cunoașterea elementelor de construcție rezistente din interiorul locuinței;
- b) importanța amplasării și asigurării pieselor mari de mobilier;
- c) importanța amplasării echipamentelor tehnice și a aparatelor casnice mari sau a celor pe roțile: copiatoare, calculatoare, mașini de spălat, frigidere;
- d) cunoașterea locurilor indicate pentru păstrarea recipientelor cu substanțe chimice;
- e) dotarea ușilor dulapurilor cu închizători eficiente;
- f) importanța existenței unui stingător de incendiu în locuință;

g) cunoașterea locului de amplasare a comutatoarelor, siguranțelor de electricitate, robinetelor de gaze, apă și a modului de manevrare;

h) importanța existenței unei truse pentru situații de urgență;

i) importanța existenței unui plan familial de acțiune în caz de cutremur;

j) necesitatea cunoașterii punctelor slabe/particularităților localității, cartierului, împrejurimilor locuinței și ale drumului spre școală, serviciu, cumpărături, avându-se în vedere următoarele pericole:

1. căderea unor elemente de construcție nestructurale: tencuieli, cărămizi;

2. spargerea și căderea unor geamuri;

3. căderea unor stâlpi și linii electrice;

4. incendii rezultând din scurtcircuitate electrice, conducte de gaz rupte;

5. răsturnarea unor instalații de încălzire;

6. alunecări de teren, avalanșe în zona muntoasă, lichefierea unor terenuri nisipoase.

3.3. Reguli de acțiune în timpul producerii seismului:

a) poziționarea în interiorul locuinței;

b) protecția individuală și a copiilor;

c) închiderea surselor care pot provoca pagube colaterale, de exemplu gazele;

d) analizarea oportunităților părăsirii locuinței/locului de muncă fără folosirea scărilor sau a liftului;

e) comportamentul după părăsirea locuinței;

f) comportamentul în situația blocării sub dărâmături;

g) acordarea primului ajutor.

3.4. Reguli de comportare după producerea unui cutremur:

a) acordarea primului ajutor;

b) îngrijirea copiilor, victimelor sau bătrânilor;

c) pregătirea pentru evacuare sau părăsirea locuinței;

d) utilizarea telefonului;

e) stingerea incendiilor;

f) utilizarea surselor de electricitate, gaze și apă;

g) cunoașterea modalităților de supraviețuire în cazul prinderii sub dărâmături și a mijloacelor de semnalare a prezenței;

h) cunoașterea locului de întâlnire cu membrii familiei, în cazul în care locuința este distrusă;

3.5. Măsuri de verificare a stării clădirii, locuinței:

a) evaluarea pagubelor prin observație proprie;

b) consultarea unui specialist în construcții;

c) contactarea societății de asigurare, dacă este cazul.

4. Accidente tehnologice - aspecte-cheie la care trebuie să facă referire informarea:

a) tipurile de substanțe care sunt periculoase: substanțe radioactive, substanțe chimice periculoase, modul în care pot acționa, cum ar fi arealul periclitat/contaminat;

b) consecințele contaminării/intoxicării organismului, tipurile de boli/reacții care pot fi provocate;

c) simptomele intoxicării/contaminării și ale bolilor care pot fi provocate;

d) primul ajutor;

e) soluții medicale care protejează și ajută organismul împotriva bolilor determinate de aceste substanțe;

f) mijloacele de protecție a apei, alimentelor și furajelor;

g) mijloacele de protecție individuală și de acțiune pentru protecția persoanelor din jur, mijloacele de protecție antichimică a pielii;

h) decontaminarea;

i) carantina și regulile de comportare în carantină - igiena locuinței, igiena bolnavilor, igiena apei, igiena alimentației;

j) sursele remanent poluate și protecția față de acestea;

k) reguli de evacuare;

- l) comportamentul în caz de evacuare/planul personal pentru evacuare;
- m) reguli de comportament în adăpost sau în locurile special amenajate.

5. Avariarea construcțiilor hidrotehnice:

- a) cunoașterea condițiilor în care se face evacuarea;
- b) planul personal pentru evacuare;
- c) conviețuirea în locurile de refugiu.

6. Epidemiile sau pandemiile naturale - aspecte-cheie la care trebuie să facă referire informarea:

- a) informarea populației cu privire la cauza generatoare a epidemiei sau a pandemiei;
- b) informarea populației cu privire la modul de răspândire a infecției;
- c) informații privind serviciile medicale disponibile;
- d) informații privind stocurile de vaccinuri sau tratamente;
- e) informații privind măsurile de igienă și control al infecției.

7. Canicula - aspecte-cheie la care trebuie să facă referire informarea:

- a) informarea populației cu privire la efectele caniculei;
- b) măsurile recomandate pentru prevenirea și reducerea efectelor caniculei;
- c) măsurile pe care angajatorii trebuie să le ia pe timpul caniculei;
- d) serviciile medicale organizate pe timpul caniculei;
- e) serviciile sociale oferite pe timpul caniculei.

V. OBIECTIVELE STRATEGIEI

1. planificarea și implementarea unui sistem de comunicare coordonat pe timpul situațiilor de urgență, care să contribuie la îmbunătățirea și eficientizarea comunicării atât între componentele Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, dar mai ales cu mass-media și populația afectată;

2. dezvoltarea capacității instituționale de a planifica și de a gestiona comunicarea privind hazardurile și situațiile de risc prin integrarea comunicării la toate nivelurile, prin stabilirea responsabilităților și prin realizarea de campanii orientate după profilul și nevoile grupurilor-țintă și după tipurile de risc specifice;

3. comunicarea eficientă în timpul și după producerea situației de urgență;

4. creșterea capacității de angajare a societății românești prin informarea populației în scopul prevenirii, dar și al autoapărării;

5. creșterea nivelului de înțelegere privind riscurile majore, respectiv la cutremure, inundații, alunecări de teren, și a capacității individuale de reacție în situații de urgență pentru populația rurală și urbană din România;

6. creșterea adaptabilității populației urbane și rurale la riscurile din zonele expuse;

7. dezvoltarea unei colaborări reale cu societatea civilă și implicarea acesteia în mod planificat în programele de informare și voluntariat.

VI. PRINCIPII GENERALE

1. Principiul legalității. Toate instituțiile publice implicate în gestionarea și managementul situațiilor de urgență, dar și instituțiile de presă, pe timpul situațiilor de urgență, trebuie să aibă în vedere respectarea legilor și a tuturor actelor normative, pentru a se preveni agravarea consecințelor, dar și pentru ameliorarea acestora.

2. Principiul participării. Pentru aplicarea acestui principiu este esențial ca în situații de urgență să se implice și să participe atât instituțiile responsabile în domeniu, presa, dar mai ales populația.

3. Principiul responsabilității. A acționa cu responsabilitatea cerută de lege este obligația și atribuția instituțiilor publice, însă pentru mijloacele de comunicare și presă responsabilitatea și profesionalismul sunt vitale în timpul situațiilor de urgență, având în vedere consecințele deosebit de grave pe care le-ar putea avea comunicarea către populație a unor informații obținute iresponsabil și neprofesional.

4. Principiul cooperării și coerenței. A coopera și a acționa coordonat sunt elemente esențiale atât pentru comunicarea între instituțiile publice, cât și pentru comunicarea cu presa și populația în timpul situației de urgență.

5. Transparența activităților desfășurate pentru gestionarea situațiilor de urgență. Acest aspect este foarte important, având în vedere că orice măsură și activitate a autorităților publice în timpul situației de urgență care nu sunt comunicate presei și populației cu explicațiile necesare pot duce la interpretări și confuzii nedorite.

6. Principiul operativității și subordonării ierarhice a componentelor Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență. A se prezenta presei și populației acțiunile coordonate și executate operativ de componentele sistemului este foarte important pentru populația afectată de situații de urgență. Un mod de acțiune și informare cu respectarea procedurilor stabilite și a subordonării ierarhice pe niveluri sau domenii de competență a organismelor, organelor și structurilor abilitate în domeniu poate contribui la evitarea panicii și liniștirea populației afectate și chiar la atitudinea și comportamentul cerute pe timpul situațiilor de urgență.

VII. DIRECȚII DE ACȚIUNE

1. Dezvoltarea expertizei de comunicare și informare publică la nivel central și local prin asigurarea cu personal de specialitate, prin instruirea personalului existent în domeniul relațiilor publice, managementului de campanie, managementului general și de proiecte, dar și prin stabilirea în fișele de post a atribuțiilor de comunicare în situații de urgență separat de cele de comunicare și informare, pentru personalul care îndeplinește astfel de funcții

2. Dezvoltarea caracterului integrat al comunicării în situații de urgență în ceea ce privește informarea, folosindu-se planificarea compactă și complementară a campaniilor/activităților de informare a populației, exercițiile aplicative și relațiile publice

3. Dezvoltarea comunicării în baza unei analize de nevoi, a profilurilor grupurilor-țintă și a riscurilor existente, pornind de la prioritățile locale ale domeniului, mai exact de la delimitarea riscurilor pe zone/județe

4. Dezvoltarea instrumentelor de înregistrare a modului de răspuns și reacție, a instrumentelor de evaluare a impactului, a testării activităților și a modalității de integrare a răspunsului și reacției populației de la o campanie la alta, în ceea ce privește informarea populației

5. Dezvoltarea capacității de reacție a populației în caz de dezastru și a capacității de autosusținere prin folosirea instrumentelor/mijloacelor practice, a exercițiilor și a aplicațiilor

6. Dezvoltarea softurilor de aplicații pentru scenariile de situații de urgență, atât pentru exercițiile autorităților implicate în managementul situațiilor de urgență, cât și pentru instruirea populației

7. Dezvoltarea și popularizarea imaginii inspectoratelor pentru situații de urgență în vederea creării unei mărci de referință pentru aceste instituții, cu respectarea și aplicarea tehnicilor moderne de marketing, respectiv prin aplicarea însemnelor instituției pe diverse materiale, prin campanii la nivel național și local și prin dezvoltarea paginilor de internet cu informații utile pentru populație

8. Promovarea transparentă a măsurilor luate de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și de inspectoratele județene, popularizarea atribuțiilor și activităților acestora, prin publicarea planurilor de acoperire a riscurilor pe internet/în presă sau prezentarea lor în fața comunității, dar și prin implicarea comunităților locale în dezbaterile diferitelor secvențe ale planurilor de apărare

9. Dezvoltarea metodelor de comunicare în situații de urgență prin stabilirea unor proceduri pe niveluri de competență și verificarea funcționării acestora cu ajutorul unor exerciții și aplicații care să integreze comunicarea dintre autorități, informarea populației și relația de comunicare dintre managerul situației de urgență și presă

10. Dezvoltarea caracterului unitar al comunicării în situații de urgență

11. Stabilirea unor structuri specifice și specializate de comunicare care să acționeze din timp de "normalitate" atât pentru Comitetul Național pentru Situații de Urgență și pentru comitetele ministeriale la nivel central, cât și pentru comitetele județene, municipale și orășenești la nivel local

12. Înființarea unor centre de comunicare și informare publică pentru situații de urgență la nivel național, județean și local, în subordinea comitetelor pentru situații de urgență, centre care să informeze mass-media și populația

13. Stabilirea unor proceduri de comunicare în situații de urgență și aplicarea acestora ca parte a planurilor de acoperire a riscurilor

14. Dezvoltarea parteneriatului cu societatea civilă, prin susținerea voluntariatului, a programelor, platformelor și mecanismelor de consultare/comunicare cu populația

15. Conștientizarea, prin campanii naționale și locale, de către populație a faptului că zona este expusă riscurilor și dezvoltarea abilităților de răspuns și de autosusținere în caz de dezastru sunt esențiale.

16. Dezvoltarea unui comportament de răspuns corect în caz de dezastru, prin campanii locale pornind de la specificul riscurilor existente

17. Informarea și instruirea corectă a tinerilor, prin aplicarea la toate nivelurile de învățământ a unui curriculum educațional adecvat, axat pe înțelegerea și acceptarea riscurilor, cunoașterea măsurilor de prevenire, pe dezvoltarea capacității de răspuns, de autosusținere și prim ajutor în folosul celorlalți, dar și importanța implicării în activitățile de voluntariat care să sprijine intervențiile autorităților

18. Informarea permanentă și comunicarea cu societatea civilă în legătură cu atitudinea și comportamentul cerute pe timpul situațiilor de urgență

VIII. REZULTATELE POLITICII PUBLICE

Prin îmbunătățirea informării publice, prezenta strategie urmărește ca rezultat final dezvoltarea în rândul populației a unui comportament adecvat pentru situații de urgență, respectiv crearea unor deprinderi corecte de revenire și reacție la hazarduri.

De asemenea, prin îmbunătățirea comunicării în timpul situației de urgență se urmăresc evitarea dezinformării, apariției zvonurilor, prevenirea confuziilor inevitabile atunci când instituțiile publice difuzează dezorganizat informații despre același eveniment.

Aplicarea Strategiei reprezintă baza resurselor de comunicare pe timpul managementului consecințelor produse, cu condiția pregătirii activităților necesare înainte de producerea unei situații de urgență.

IX. REZULTATELE ACȚIUNILOR

Obiective:

a) un sistem eficient de comunicare pe timpul situațiilor de urgență între componentele Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență;

b) elaborarea în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei strategii a unei metodologii care să fie aprobată prin ordin al ministrului internelor și reformei administrative pentru aplicarea ghidului de comunicare la nivelul administrației publice;

c) pregătirea și luarea măsurilor necesare de către conducătorii instituțiilor implicate în managementul situațiilor de urgență;

d) elaborarea în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a metodologiei a unor planuri proprii de aplicare a ghidului de comunicare;

e) desemnarea unor persoane responsabile cu aplicarea planurilor de comunicare;

- f) luarea măsurilor necesare încadrării cu personal de specialitate a posturilor prevăzute cu atribuții de informare publică;
- g) segregarea în fișele posturilor cu atribuții în domeniul situațiilor de urgență a unor atribuții de comunicare și informare publică, în cazul în care nu există post specific;
- h) instruirea personalului cu atribuții în comunicare și informare publică;
- i) efectuarea unor exerciții și aplicații pentru verificarea funcționalității planurilor proprii de comunicare și informare publică.

X. INDICATORI DE PERFORMANȚĂ:

- a) numărul posturilor de specialitate și al posturilor cu atribuții suplimentare de comunicare și informare publică în cadrul structurilor abilitate în managementul și gestionarea situațiilor de urgență;
- b) numărul de exerciții și aplicații în domeniu, desfășurate de autoritățile și organismele abilitate în managementul și gestionarea situațiilor de urgență;
- c) numărul de planuri și proceduri proprii de comunicare adoptate de autoritățile și organismele abilitate în managementul și gestionarea situațiilor de urgență.

XI. IMPLICAȚII PENTRU BUGET

Prezenta strategie nu presupune alocarea de fonduri suplimentare.

XII. IMPLICAȚII JURIDICE

Elaborarea în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei strategii a planului de implementare a Strategiei și aprobarea acestuia prin ordin al ministrului internelor și reformei administrative.

XIII. PROCEDURI DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Centrul Operațional Național din cadrul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, pe baza informațiilor furnizate de componentele Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, va redacta o situație-raport care va fi dezbătută în cadrul Comitetului Național pentru Situații de Urgență, în cel mult 6 luni de la adoptarea planului de implementare.

Obiectivul monitorizării este de a informa Comitetul Național pentru Situații de Urgență cu privire la faptul că toate componentele Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență au luat măsurile necesare aplicării și funcționării ghidului de comunicare pentru situații de urgență. Pe baza acestei raportări va avea loc o primă evaluare a rezultatelor directe obținute prin aplicarea ghidului de comunicare.

Evaluarea Strategiei, a ghidului de comunicare și informare publică pentru situații de urgență și a planului de implementare va avea loc după apariția primei situații de urgență, ocazie cu care toate structurile responsabile vor raporta centralizat modalitatea de funcționare a planurilor proprii.

În urma analizei se vor identifica problemele cu care s-au confruntat structurile abilitate cu informarea publică, rezultatele obținute și se vor face propuneri de ajustare, completare, modificare sau actualizare a planurilor de comunicare.

XIV. ETAPE ULTERIOARE:

- luarea măsurilor necesare pentru aplicarea planului de implementare a prezentei strategii.
